

Seminar pe tema integrării arhitecturii contemporane în vechile ansambluri 16-19 octombrie 1974-Kazimierz Dolny

Seminarul internațional referitor la integrarea arhitecturii contemporane în ansamblurile vechi, organizat de către Uniunea Internațională a Arhitecților în colaborare cu Consiliul Internațional al Monumentelor și Siturilor și cu concursul organizației „Europa Nostra” a avut loc la Kazimierz Dolny între 16—19 octombrie 1974, bucurându-se de ospitalitatea Societății Arhitecților Polonezi cât și de prețioasa sa colaborare. Cu această ocazie s-au adoptat următoarele rezoluții:

Orice așezare umană spre a rămâne vie trebuie să se adapteze unor nevoi care evoluează.

Introducerea elementelor noi în vechile ansambluri este posibilă și chiar de dorit spre a putea oferi astfel posibilitatea unei îmbogățiri cu caracter social, funcțional și estetic a rețelei existente.

Numeroase exemple reușite demonstrează că integrarea elementelor contemporane este posibilă, fără a se afecta însă identitatea unui oraș sau a unui sat, cu condiția ca:

— întregul proiect de urbanism și de amenajare a unei zone istorice — care trebuie să fie stabilită de către o echipă interdisciplinară, în cadrul căreia arhitectii ocupă un rol important — să reia ca bază a dezvoltării sale ulterioare vechea rețea cu elementele sale componente, construite sau naturale, și să asigure

salvarea tuturor părților valoroase ale acestei rețele;

— pentru a se justifica, orice propunere de intervenție se bazează pe o analiză prealabilă sistematică a structurilor spațiale și a raporturilor acestora, căci în acest domeniu intuiția nu va putea să constituie un ghid suficient. Cercetarea științifică trebuie să contribuie la evidențierea relațiilor fundamentale pe care societatea le-a întreținut cu martorii de arhitectură ai trecutului său și cu elementele materiale care sînt suportul acestor relații (incluzînd aici și măturile arheologice și istorice);

— schimbarea funcțiunii sau crearea unor activități noi să nu distrugă structurile materiale existente într-o zonă care prezintă un interes istoric sau arhitectural (trebuie avută în vedere și arhitectura populară) și să nu tulbure modul de viață al comunităților stabilite aici;

— arhitectura contemporană, uzînd conștient de tehnicile actuale, trebuie să respecte calitățile structurale, estetice, sociale și istorice ale vechiului cadru și să țină seama de tradițiile arhitecturii locale.

Grija purtată creației noi de arhitectură și întreținerii patrimoniului vechi trebuie să se coreleze în elaborarea unei scheme directe care să privească reabilitarea unei zone. Aș-

menea proiecte trebuie să includă amenajarea străzii, dirijarea circulației și integrarea peisajului. Nici unul dintre acești factori nu trebuie considerat izolat.

Seminarul a tras concluzia că o colaborare constantă și strînsă între arhitecții și urbanistii creatori și între responsabilii conservării patrimoniului arhitectural este esențială. O colaborare asemănătoare este necesară între Uniunea Internațională a Arhitecților și Consiliul Internațional al Monumentelor și Siturilor și, în particular între secțiile lor raționale; va fi, de asemenea, de dorit să se stabilească legături analoge între următoarele organizații: Federația Internațională pentru Locuire, Urbanism și Amenajarea Teritoriilor și Federația Internațională a Arhitecților Peisagiști.

Seminarul recomandă ca Uniunea Internațională a Arhitecților, Consiliul Internațional al Monumentelor și Siturilor și organizația „Europa Nostra” să pregătească o broșură ilustrată necesară autorităților publice și instituțiilor interesate din întreaga Europă, prin care să se dezvolte principiile deja enunțate mai sus. Această broșură care va fi difuzată pe o arie foarte întinsă, va constitui o contribuție la Anul European al Patrimoniului Arhitectural.

Colocviul internațional „Salvgardarea orașelor istorice”, Bruges—12-15 mai 1975

Proiect de principii pentru reabilitarea orașului istoric

1. Orașul este baza mediului înconjurător construit de umanitate. El este oglinda vieții sociale și expresia diversității culturii, istoriei și tradițiilor sale. El conține rădăcinile viii ale comunităților locale, semnifică identitatea lor și ajută oamenii să se situeze în timp și spațiu.

2. Orașul istoric, mai mult și mai intens decît orice altă formă, prin prezența permanentă a timpului în structurile sale, în materiale și în tradiții constituie pentru oamenii de astăzi legătura vizibilă cu rădăcinile lor. Prezența vie a trecutului este, în fapt, indispensabilă echilibrului său social și individual.

3. Diversitatea orașelor, produsul oamenilor și societăților, în același timp al naturii și climatelor care le sînt suporturi fizice, exprimă în cadrul cucerit al vieții cotidiene capacitatea uimitoare a umanității de a răspunde printr-o creație continuă și extraordinar de variată necesităților și dorințelor sale. Prin aceasta el constituie una dintre principalele bogății ale lumii.

4. Mai mult decît în trecut, recent chiar, acest patrimoniu este amenințat de distrugerii iminente. Transformările tehnice, economice și sociale susținute printr-o demografie explozivă, concentrează oamenii în jurul centrelor de producție și administrație în gigantice orașe tenaculare. Dimensiunea globală a acestora, ca și rețeaua lor, sînt în ruptură de scară cu orașul

tradițional. Peste tot în lume se suprapun unul celuilalt și înăbușă,ucid sau distrug țesutul său istoric.

5. În acest timp orașul istoric trebuie salvagardat. Scara umană, frumusețea, bogăția, sensibilitatea și diversitatea cadrelor de viață pe care le oferă, raporturile umane variate și suple pe care, prin capitalul imobiliar pe care îl reprezintă, apare din ce în ce mai mult pentru omul contemporan ca o valoare de neînlocuit. Dificultatea creată de urbanismul și arhitectura modernă pentru a realiza cadre de viață echivalente fac să reiasă, mai mult decît în trecut, calitățile excepționale ale orașelor, cu toată inadaptația lor la anumite aspecte ale vieții contemporane.

6. Salvagardarea orașelor istorice se justifică cert prin valoarea lor culturală și estetică. Ea se motivează mai ales prin funcțiile sociale pe care le îndeplinește ca loc de întîlnire privilegiat al comunității urbane și ca așezare diversificată. De fapt, varietății de necesități în materie de mediu înconjurător și habitat, societatea îi poate propune, datorită diversității uluitoare a locurilor și locuințelor pe care le oferă orașul istoric, asanat și reabilitat, o varietate infinită de cadre de viață: salvagardarea orașelor istorice, asanarea lor și adaptarea lor la necesitățile actuale devin, prin acest fapt, unul din factorii fundamentali ai unei adevărate politici sociale a habitatului.

7. Asanarea și reabilitarea orașelor istorice trebuie să se înfăptuiască în respectul drepturilor populației pe care o adăpostește. Mai ales

dreptul, de mult abolit, de a trăi în orașul vechi trebuie să fie respectat și trebuie găsite soluții pentru problema financiară pe care o ridică.

8. Salvagardarea orașului istoric nu se poate face decît în cadrul amenajării teritoriului și al urbanismului. Interrelațiile dintre orașul istoric și regiunea înconjurătoare comportă nu numai integrarea orașului în ansamblul necesităților socio-economice ale regiunii, dar, de asemenea, adaptarea exigențelor regiunii la necesitățile de salvagardare ale orașului istoric.

9. Salvagardarea orașului istoric cere adaptarea acestuia la necesitățile vieții contemporane, dar prin respectarea totală a substanței, structurii și osaturii sale. Menținerea structurii sale urbanistice, a rețelei și structurii sale spațiale sînt esențiale în prezervarea identității sale. Conservarea autenticității ansamblurilor și monumentelor, mărețe sau modeste, după principiile enunțate de Charta de la Veneția — 1964 este unul din obiectivele fundamentale ale salvagardării. Respectul acestei autenticități cuprinde integrarea arhitecturii contemporane în orașele istorice.

10. Orașele istorice constituie o bogăție limitată, de nereînnoit în cadrul unei generații. O noțiune de economie sănătoasă ne obligă să le asigurăm salvagardarea. Acest lucru răspunde unei necesități fundamentale a societății contemporane. Ea este realizabilă din punct de vedere tehnic, iar aspectele și consecințele sale social-economice justifică această realizare.